

इत्यादि । Dieses besagen folgende Worte: «Wie ein ganz thörichter Mann, wenn sein Auge durch eine Wolke verdeckt wird, meint, die Sonne werde durch die Wolke verdeckt und sei glanzlos; gerade so ist das Wesen des Ichs, der Allseele, die dem Manne thörichten Blickes als gebunden erscheint, ewiges Erfassen» u. s. w. (HASTÂMALAKA 10).

69. अनयावृतस्यात्मनः कर्तृत्वभोक्तृत्वसुखितदुःखित्वादिसंसारसंभावनापि संभवति यथा स्वाज्ञानावृतायां रज्ज्वां सर्पत्वसंभावना । Von der durch diese Fähigkeit der Unwissenheit erfüllten Allseele setzt man darauf auch voraus, dass für sie ein Kreislauf des Lebens bestehe, dass sie nämlich handle und geniesse, Freude und Schmerz empfinde u. s. w.; gerade so wie man von einem Stricke, den unsere eigene Unwissenheit verhüllt, voraussetzt, dass er eine Schlange sei.

70. विक्षेपशक्तिस्तु । यथा रज्ज्वज्ञानं स्वावृतरज्जौ स्वशक्त्या सर्पादिकमुद्भावयति एवमज्ञानमपि स्वावृतात्मनि स्वशक्त्याकाशादिप्रपञ्चमुद्भावयति । तादृशं सामर्थ्यम् । Die Ausbreitungskraft aber ist eine Macht der folgenden Art. Wie die Unwissenheit in Bezug auf einen Strick in dem von ihr selbst verhüllten Stricke durch ihre eigene Kraft eine Schlange u. s. w. erzeugt; gerade so erzeugt auch die Unwissenheit in der von ihr selbst verhüllten Allseele durch ihre eigene Kraft eine ganze Welt, d. i. den Aether u. s. w.

71. तदुक्तम् ।
20 विक्षेपशक्तिर्लिङ्गादि ब्रह्माण्डात्तं जगत्सृजेत् । इति ।

Dieses besagen folgende Worte: «Die Ausbreitungskraft vermöchte die mit dem vorbildlichen Körper beginnende und mit Brahman's Ei (dem Weltall) schliessende Welt zu schaffen».

72. शक्तिद्वयवदज्ञानोपहितं चैतन्यं स्वप्रधानतया निमित्तं स्वोपाधिप्रधानतयोपादानं च भवति । यथा लूता तत्तुकार्यं प्रति स्वप्रधानतया निमित्तं स्वशरीरप्रधानतयोपादानं च भवति । Der durch die mit diesen zwei Kräften ausgestattete Unwissenheit bedingte Intellect ist die causa efficiens, insofern er selbst das Vorwaltende ist, und die causa materialis, insofern das ihn Bedingende (die Unwissenheit) das Vorwaltende ist; gerade so wie die Spinne in Bezug auf das Hervorgebrachte, den Faden, die causa efficiens ist, insofern sie selbst das Vorwaltende ist, und die causa materialis, insofern ihr Körper das Vorwaltende ist.

73. तमःप्रधानविक्षेपशक्तिमदज्ञानोपहितचैतन्यादाकाशम् । आकाशाद्वायुः । वायोः पृथिवी चोत्पद्यते । Aus dem durch die mit der Ausbreitungs-